

Aika 14.12.2021 klo 17:00 - 19:15

Paikka Sarin kotikahvila

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
67	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	121
68	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	122
69	Kokouksen työjärjestys	123
70	Sivistystoimen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 1.1.–30.11.2021	124
71	Etsivän nuorisotyön järjestäminen kaudelle 2022–2023	125
72	Lukion ja Tampereen yliopiston välinen yhteistyösopimus	127
73	Vanhusneuvoston aloite, kuntosalin käyttömaksut	128
74	Riistanhoitoyhdistyksen aloite /jousiammuntarata	131
75	Ilmoitusasiat	132
76	Muut asiat	133

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Malin Päivi Hellstén Henna Launonen Tuire Puukila Osmo Terho Pertti Sarvala Silmu Sarvala Maiju Rahikainen Mika Salminen Erika	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen esittelijä, pöytäkirjanpitäjä kh:n edustaja vanhusneuvoston edustaja varajäsen nuorisovaltuuston edustaja	
Poissa	Ojala Risto Väyrynen Valtteri Paajanen Kari Arrenius Helmi	jäsen kunnanjohtaja kh:n puheenjohtaja nuorisovaltuuston edustaja	

Käsitellyt asiat

§ 67 - 76

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin.

Allekirjoituksetpuheenjohtaja
Päivi Malinpöytäkirjanpitäjä
Pertti Terho

Pöytäkirjan tarkastus

Kuhmoisissa (pvm)

pöytäkirjan tarkastaja
Henna Hellsténpöytäkirjan tarkastaja
Mika Rahikainen

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

23.12.2021 kunnan internetsivuilla

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivltk § 67

Ehdotus: Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Sivltk § 68

Ehdotus: Sivistyslautakunta valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajat.

Pöytäkirja tarkastetaan niin, että sen voi julkaista 17.12.2021.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Henna Hellstén ja Mika Rahikainen.

Kokouksen työjärjestys

Sivltk § 69

Hallintosäännön 42 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päätää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouksutsussa.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista tämän kokouksen työjärjestykseksi.

**Sivistystoimen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen
1.1.–30.11.2021**

Sivltk § 70

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan lautakuntien on annettava neljännesvuosittain kunnanhallitukselle selvitys alaistensa tulosalueiden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Toiminta- ja talousraportin yhteydessä on annettava selvitys myös investointien toteutumisesta ja niiden määrärahojen käytöstä.

- Senioripuisto-investointi toteutui heinäkuussa tarjoushintaan 48 000 euroa, toteuttaja Lappset Group Oy
- Uuden koulun irtokalustehankinta toteutui elokuussa tarjoushintaan 151 000 e (sisältää lisätilaukset 13,5%), toteuttaja Martela Oy
- Uuden koulun av-hankinta toteutui syyskuussa tarjoushintaan 106.000 e, toteuttaja Atea Finland Oy.

Sivistystoimen tulosaluetasoinen talousarvion taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ajalla 1.1.–30.11.2021 on liitteenä 1.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää merkitä toteutumat tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

Liite 1 Sivistystoimen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2021

Etsivän nuorisotyön järjestäminen kaudelle 2022–2023

Sivltk § 71

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Työvalmennussäätiö Avitus Jämsästä käynnisti opetusministeriön myöntämän tuen avulla syyskaudella 2010 etsivän nuorisotyön hankkeen, jonka puitteissa on Kuhmoisten kunnalle hankittu etsivää nuorisotyötä 1.10.2012 alkaen. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on ohjata ja neuvoa erityisesti 18-29-vuotiaita nuoria opiskeluun, työhön, arkielämän taitoihin ja hallintaan liittyvissä asioissa sekä antaa tukea palvelujen käyttämisessä. Tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat olleet kunnan oma työnsuunnittelija, yhtenäiskoulu ja nuorisotyö sekä Jämsän ammattiopisto ja aikuissosiaalityö.

Etsivä nuorisotyö jatkuu Kuhmoisissa Avituksen järjestämänä 30.11.2022 asti. Seuraavaa rahoituskautta varten Avitus on laatinut opetusministeriölle hakemuksen, jonka tarkoituksena on jatkaa etsivän nuorisotyön toteuttamista Jämsä-Kuhmoinen -alueella 30.11.2023 saakka. Kuhmoisten kunnan omarahoitussuosus on arvioitu 6 500 euroksi (v. 2021 6 300 euroa).

Nuorisolain (2016/1285) 10§:n mukaan etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuun, itseenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Kun kunta järjestää etsivää nuorisotyötä, sen tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava kunnan viranhaltija tai kunnan työsopimussuhteessa oleva henkilö.

Hallintosäännön 6. luvun mukaan sivistyslautakunta hyväksyy toimialaansa kuuluvat sopimukset ja sitoumukset sekä 5. luvun 2§:n mukaan määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan. Liitteenä 2 on Työvalmennussäätiö Avituksen yhteistyösopimus.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy etsivän nuorisotyön hankinnan Työvalmennussäätiö Avitukselta liitteenä 2 olevan yhteistyösopimuksen mukaisesti ja nimeää etsivän nuorisotyön sopimuksesta vastaavaksi henkilöksi sivistystoimenjohtajan.

Sivistyslautakunta kiittää Työvalmennussäätiö Avitusta tähänastisesta yhteistyöstä.

Lautakunnan jäsen Henna Hellstén totesi itsensä jääviksi ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Päätös: Päätettiin ehdotuksen mukaan.

Liite 2 Avitussopimus 22-23

Liitteet

Pöytäkirjan tarkastajat:

Lukion ja Tampereen yliopiston välinen yhteistyösopimus

Sivltk § 72

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Valtakunnallinen lukiouudistus astui voimaan uuden lukiolain (714/2018) myötä 1.8.2019 ja opetussuunnitelmaan liittyviltä osiltaan se astui voimaan 1.8.2021. Lain 13§:ssä todetaan: *Osa lukiokoulutuksen oppimäärän opinnoista on järjestettävä yhteistyössä yhden tai useamman korkeakoulun kanssa.*

Tampereen yliopiston lasten ja nuorten yliopisto, Juniversity, on laatinut yhteistyösopimuksia lukioiden kanssa liittyen lukio- ja toisen asteen opiskelijoiden mahdollisuuteen osallistua Tampereen yliopiston opetussuunnitelman mukaisiin opintoihin. Opintoihin ilmoittaudutaan lukuvuonna 2021-2022 Tampereen kaupungin ylläpitämän Korota-tarjottimen kautta (<https://korota.blogit.tampere.fi/>).

Yhteistyösopimus on liitteenä 3. Se on laadittu siten, että sopimuksen avulla voidaan toteuttaa lukioita velvoittavaa lainsäädäntöä ja että se palvelee opiskelijoiden korkeakouluopintoihin tutustumista.

Hallintosäännön 6. luvun mukaan sivistyslautakunta hyväksyy toimialaansa kuuluvat sopimukset ja sitoumukset sekä 5. luvun 2§:n mukaan määrää sopimusten vastuhenkilöt toimialallaan.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä 3 olevan yhteistyösopimuksen Tampereen yliopiston Juniversityn kanssa ja nimeää sopimuksesta vastaavaksi henkilöksi yhtenäiskoulun rehtorin.

Päätös: Päätettiin ehdotuksen mukaan.

Liitteet

Liite 3 TAY yhteistyösopimus

Sivistyslautakunta

§ 63

12.10.2021

Sivistyslautakunta

§ 73

14.12.2021

Vanhusneuvoston aloite, kuntosalin käyttömaksut

Sivltk § 63

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Vanhusneuvoston kokouksessa 22.9.2021 päätettiin äänin 6-2 tehdä sivistyslautakunnalle aloite, jonka mukaan yli 65-vuotiaille vapaa-ajan asukkaille tulisi myöntää ilmainen kuntosalin käyttömahdollisuus.

Vanhusneuvoston kokouksen muistio liitteenä 4.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää myöntää yli 65-vuotiaille vapaa-ajan asukkaille kuntosalin käytön maksutta pl. polettipantti.

Kokouksessa käydyn keskustelun jälkeen sivistystoimenjohtaja muutti päätösehdotustaan:

Sivistyslautakunta päättää poistaa kuntosalin käyttömaksut 1.12.2021 alkaen kaikilta. Kuntosalin käyttöoikeus edellyttää kuitenkin 10 euron sähköisen avaimen (poletin) hankintaa.

Päätös: Päätettiin muutetun esityksen mukaan.

Sivltk § 73

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Kunnanhallitus päätti 1.11.2021 kokouksessaan käyttää otto-oikeuden lautakunnan päätökseen 12.10.2021 § 63, kumosi ko. päätöksen ja palautti asian sivistyslautakunnalle uudelleen valmisteluun mm. kustannusvaikutusten selvittämistä varten.

Koulukeskuksella sijaitsevan kuntosalin käyttömaksut otettiin käyttöön 1.1.2015. Samalla järjestettiin kulunvalvonta, jonka laitteiston ja ohjelmiston asennus kustansi 1 950 e; sen ylläpidon kuukausimaksu on 40 e.

Käyttäjiltä tulleen palautteen perusteella laitekantaa haluttiin tuolloin uusia ja vaativuustasoa nostaa, ja kantavana ajatuksena oli se, että kuntosalin käyttäjät olivat halukkaita hieman maksamaan salin tason ja laitteiden käytettävyyden parantamisesta. Maksullisuuden seurauksena laitteita sitten uusittiin ja käyttäjät sitoutuivat salin käyttösääntöihin. Akuutti tarve on lonkanloiton- ja lähennyslaitteen sekä polvenohjennus- ja koukistuslaitteen hankinnalle.

Liikuntapaikkojen hoitoon sekä koneiden kunnossapitoon ja huoltoon kului tilinpäätöksen 2020 mukaan n. 46 000 e (palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet, tavarat). Liikuntapaikkojen käyttö on maksutonta kuntosalia lukuunottamatta.

Kuntosalin käyttömaksujen tuotot ovat vaihdelleet vuosittain, esim.

Sivistyslautakunta	§ 63	12.10.2021
Sivistyslautakunta	§ 73	14.12.2021

- v. 2017 tulot 9 238 euroa
- v. 2018 tulot 7 823 euroa
- v. 2019 tulot 7 791 euroa
- v. 2020 tulot 5 270 euroa (huom. etujen ja koronan vaikutus)

Kuntosalin käyttömaksut ovat nykyisin seuraavat:

- kertakäyntikortti 5 € (perhealennus 1 kortti veloitusetta)
- sarjakortti 10 kertaa 25 €
- sarjakortti 10 kertaa 15 €, eläkeläiset, opiskelijat, työttömät

Maksu sähköisestä avaimesta (poletti) 10 € ja kuukausimaksut:

	1 kk	3 kk	6 kk	12 kk
aikuiset	15 e	30 e	50 e	75 e
eläkeläiset, opiskelijat, työt- tömät	10 e	25 e	35 e	60 e
yrietykset, yhtei- söt	100 e			1 000 e

Nuoret 15-20 v ja yli 65-vuotiaat paikkakuntalaiset voivat käyttää kuntosalia ilman kuukausimaksuja (poletti hankittava). Nämä edut tulivat voimaan vuoden 2020 aikana. Lisäksi kunta on myöntänyt kuntosalin käytön henkilöstöetuutena omille työntekijöilleen, kunnassa työskenteleville sosiaali- ja terveystoimen henkilöstölle sekä kunnan lomittajille.

Oheismateriaalina verrokkikuntien Juupajoki, Padasjoki ja Vesilahti käyttömaksut.

Kuntosalin kävijämääristä on tilasto vuosilta 2012-2016 (liitteenä 4). Covid 19 -epidemian aikaisten sulkujen vuoksi vuosien 2020-2021 tilasto ei ole vertailukelpoinen eikä vuosien 2017-2019 tilastoja ole saatu ohjelmatoimittajalta. Kävijätilastosta on nähtävillä että lievän notkahduksen jälkeen v. 2015 kävijämäärä palasi v. 2016 vastaavalle tasolle kuin ennen maksujen käyttöönottoa.

Kuntien ja maakuntien tehtävänä on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ja kunnilla on sote-uudistuksen jälkeenkin vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden sekä liikunnan edistämisestä.

Esimerkiksi Asikkalan kunta on julistautunut terveystuokuntakunnaksi ja liikunta on yksi kunnan strategian painopisteistä. Panostus liikuntaan näkyy kunnan toiminnassa monella tapaa: Kuntaan on palkattu kolme vakinaista liikunnanohjaajaa, kaikki kunnan koulut ovat liikkuvia kouluja ja jokaisessa päiväkodissa on liikuntavastaava. Kunnan omistamat liikuntatilat ovat kaikille kuntalaisille maksuttomia. Koko kunnan alueelle on luotu kattava ja monipuolinen lähiliikuntapaikkaverkosto.

Kuhmoisten kunnassa on vakinainen liikunnanohjaaja, yhtenäiskou-

Sivistyslautakunta

§ 63

12.10.2021

Sivistyslautakunta

§ 73

14.12.2021

---

lu on liikkuva koulu ja päiväkodin toiminnassa on huomioitu Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelma. Kunnan alueella on varsin monipuolinen lähiliikkuntapaikkaverkosto ja kunnan omistamat liikuntapaikat ovat maksuttomia, pl. kuntosali.

Mikäli kuntosalin käyttömaksuista luovutaan, olisi kuntastrategiassa tarkoituksenmukaista huomoida toimintamalli terveystoiminnan edistämiseksi.

Hallintosäännön 6 luvun 3§:n mukaan sivistyslautakunta päättää sivistyspalveluista perittävistä maksuista.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää poistaa kuntosalin käyttömaksut 1.6.2022 alkaen; kesäkuun alkuun asti myydään voimassa olevan hinnaston mukaisia käyttömaksuja.

Kuntosalin käyttöoikeus edellyttää aina 10 euron sähköisen avaimen (poletin) hankintaa.

Päätös: Päätettiin ehdotuksen mukaan.

Liitteet

Liite 4 Kuntosalin kävijämäärät 2012-2019

Riistanhoitoyhdistyksen aloite /jousiammuntarata

Sivltk § 74

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Koulukeskuksen vanhan liikuntasalin alla on toiminut kunnan liikuntatoimen hallinnassa oleva kymmenväyläinen jousiammuntarata. Siisäänkulku radalle jäi uuden koulurakennuksen työmaa-alueelle, joten sen käyttö on ollut estyneenä ja päättyy lopullisesti, kun vanha liikuntasali puretaan.

Kuhmoisten riistanhoitoyhdistys on esittänyt huolensa jousiammuntaradan kohtalosta ja ehdottaa, että jousiammuntaradan taulupohjat (10 kpl) siirretään Aukeasuon ampumaradan yhteyteen. Sinne perustettava jousiammuntarata tulisi kuntalaisille (myös kausiasukkaat) vapaaseen käyttöön. Lisäksi yhdistys esittää, että kunta hankkisi radalle tarvittavat materiaalit sääsuojan ja tarvikevaraston rakentamista varten.

Liitteenä 5 riistanhoitoyhdistyksen aloite.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy Kuhmoisten riistanhoitoyhdistyksen esityksen ja myöntää yhdistykselle luvan siirtää jousiammuntaradan taulut Aukeasuon ampumaradan yhteyteen.

Lisäksi sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että riistanhoitoyhdistykselle myönnetään yhteisöavustusta sääkatoksen ja tarvikevaraston rakentamista varten.

Kokouksessa käydyn keskustelun jälkeen sivistystoimenjohtaja päätti muuttaa ehdotustaan.

Sivistyslautakunta hyväksyy Kuhmoisten riistanhoitoyhdistyksen esityksen luovuttaa taulut yhdistyksen omistukseen ja myöntää yhdistykselle luvan siirtää jousiammuntaradan taulut Aukeasuon ampumaradan yhteyteen.

Päätös: Päätettiin muutetun ehdotuksen mukaan.

Liitteet

Liite 5 Jousirata

Ilmoitusasiat

Sivltk § 75

Valmistelija: hallintosihteeri, puh. 040 712 2656

1. Viranhaltijapäätökset

Sivistystoimenjohtaja § 74-91

Varhaiskasvatuksen esimies § 20

Yhtenäiskoulun rehtori § 27-32
(27 ja 30-32 salaisia)

2. Gradia, hallituksen pöytäkirjat 10. ja 25.11.2021

3. Koulutuskeskus Salpaus, yhtymähallituksen pöytäkirjat 18.10.,
1.11., 1.12. ja yhtymäkokouksen pöytäkirja 15.11.2021.

4. Tiedote uusista Wilman alikäsittelijöistä

5. Pirkanmaan liiton kirje liikuntapaikkarakentamisesta

6. Varhaiskasvatuksen henkilöstön ilmoitusvelvollisuus, menette-
lyohjeet Kuhmoisten kunnassa

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta merkitsee ilmoi-
tusasiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Muut asiat

Sivltk § 76

Esille ei tullut muita asioita.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 67-70, 73-76

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: 71-72

Hallintolainkäyttölain 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Kuhmoisten sivistyslautakunta
Toritie 34 A
17800 Kuhmoinen
puhelin 020 638 3100
sähköposti kirjaamo@kuhmoinen.fi

Pykälät: 71-72

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
puhelin 029 564 2200 (vaihde)
telekopio 029 564 2269

Pöytäkirjan tarkastajat:

sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi

Kunnallisvalitus pykälät: valitusaika 30 pv

Hallintovalitus pykälät: valitusaika 30 pv

Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Pykälät valitusaika päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät

Lisätietoja

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta voidaan periä hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Pöytäkirjan tarkastajat: